

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW

z dnia 8 maja 1991 r.

w sprawie środków specjalnych jednostek budżetowych.

Na podstawie art. 16 ust. 6 ustawy z dnia 5 stycznia 1991 r. — Prawo budżetowe (Dz. U. Nr 4, poz. 18 i Nr 34, poz. 150) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Rozporządzenie określa tryb tworzenia oraz szczegółowe zasady gospodarki finansowej środków specjalnych państwowych jednostek budżetowych.

2. Jednostki budżetowe gmin tworzące środki specjalne stosują zasady gospodarki finansowej określone w rozporządzeniu zgodnie z art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 5 stycznia 1991 r. — Prawo budżetowe (Dz. U. Nr 4, poz. 18 i Nr 34, poz. 150).

§ 2. Środki specjalne mogą być tworzone z następujących źródeł dochodów:

- 1) z odpłatności za prowadzoną działalność w zakresie produkcji i usług,
- 2) z wpłat jednostek uczestniczących we wspólnych (scentralizowanych) akcjach gospodarczych,
- 3) z wpłat części zysku gospodarstw pomocniczych tworzonych przy szkołach, zespołach ekonomiczno-administracyjnych szkół, jednostkach więziennictwa, zakładach dla nieletnich, internatach, zakładach opiekuńczo-wychowawczych, zakładach służby zdrowia i parkach narodowych, jeżeli celem działalności tych środków specjalnych jest finansowanie poprawy warunków lub wyżywienia w tych jednostkach,
- 4) z dobrowolnych wpłat i darów,
- 5) z dodatkowych wpływów należności budżetowych i zwrotów nadmiernie pobranych dotacji, uzyskanych w wyniku bezpośredniego działania izb i urzędów skarbowych, oraz środków pochodzących z pobieranej od wierzycieli opłaty w wysokości 5% od kwot ściągniętych w trybie egzekucyjnym, a także wpłaconych w wyniku zastosowania środków egzekucyjnych,
- 6) z opłat za czynności egzekucyjne urzędów skarbowych i z opłaty manipulacyjnej,
- 7) z nie wykorzystanych wydatków budżetowych określonych przez Radę Ministrów,
- 8) innych ustawowo określonych.

§ 3. 1. Decyzje o podjęciu lub zaniechaniu finansowania działalności w formie środków specjalnych podejmuje kierownicy jednostek budżetowych, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. W razie konieczności stosowania dopłat z budżetu do działalności w formie środków specjalnych, podjęcie finansowania tej działalności wymaga uprzedniego uzyskania zgody dysponenta części budżetowej.

3. Jednostka budżetowa nie może utworzyć środków specjalnych na finansowanie działalności ubocznej lub podstawowej, dla której finansowania powołała gospodarstwo pomocnicze.

4. Decyzja o finansowaniu działalności w formie środków specjalnych powinna określać:

- 1) nazwę i siedzibę jednostki budżetowej tworzącej środki specjalne,
- 2) przedmiot działalności finansowanej w formie środków specjalnych i ich nazwę,
- 3) rodzaje i źródła przychodów oraz rodzaje i przeznaczenie rozchodów,
- 4) stan wyposażenia w środki obrotowe.

5. Środkami specjalnymi dysponują kierownicy jednostek budżetowych.

§ 4. 1. Jeżeli środki specjalne państwowej jednostki budżetowej nie spełniają warunków samofinansowania określonych w art. 16 ust. 2 pkt 2 ustawy — Prawo budżetowe, organ, który je powołał, wydaje decyzję o ich likwidacji lub przekształceniu w inną formę gospodarki finansowej, najpóźniej do 31 grudnia danego roku.

2. Przepis ust. 1 nie ma zastosowania do przypadków, o których mowa w art. 16 ust. 3 i 4 ustawy — Prawo budżetowe.

§ 5. 1. Bank otwiera rachunek środków specjalnych na wniosek jednostki budżetowej po przedstawieniu przez nią decyzji, o której mowa w § 3.

2. Jednostka budżetowa może posiadać tylko jeden rachunek bankowy środków specjalnych.

3. Dysponenci dokonują wypłat z rachunku środków specjalnych do wysokości sum zgromadzonych na tym rachunku.

4. Decyzja o likwidacji środków specjalnych stanowi dla banku podstawę do zamknięcia rachunku oraz przekazania środków finansowych, pozostałych po dokonaniu rozliczeń likwidacyjnych, na rachunek budżetu, z którym powiązana jest jednostka budżetowa prowadząca te środki specjalne.

§ 6. 1. Podstawą gospodarowania środkami specjalnymi jest roczny plan finansowy, określający przychody i rozchody w układzie paragrafów klasyfikacji budżetowej, w tym także wpłaty do budżetu i dotacje z budżetu oraz stan środków obrotowych.

2. Plan finansowy środków specjalnych zatwierdza kierownik jednostki budżetowej, będący dysponentem tych środków, z zachowaniem kwot wpłat do budżetu, dotacji z budżetu, wynagrodzeń i innych wydatków, których wysokość określona została dyrektywnie na podstawie odrębnych przepisów.

3. Plan i sprawozdanie środków specjalnych oznacza się symbolem części, działu i rozdziału właściwego dla jednostki budżetowej dysponującej tymi środkami.

§ 7. 1. W planie finansowym środków specjalnych mogą być dokonywane zmiany w ciągu roku lub mogą być realizowane wyższe od planowanych przychody i rozchody bez zmiany planu, pod warunkiem że nie spowodują to zmniejszenia wpłat do budżetu ani zwiększenia dotacji z budżetu.

2. Inne niż wymienione w ust. 1 zmiany planu finansowego mogą być dokonywane tylko po uprzednim wprowadzeniu w obowiązującym trybie zmian w budżecie.

3. Zasady zwiększania wynagrodzeń regulują odrębne przepisy.

§ 8. 1. Jednostki budżetowe prowadzące działalność w formie środków specjalnych ustalają corocznie dla tej działalności normatywne stany środków obrotowych na koniec roku.

2. Normatywny stan środków obrotowych na koniec roku nie może przekraczać 1/12 części planowanych rocznych kosztów (rozchodów) działalności finansowanej z danego rodzaju środków specjalnych.

3. Jeżeli w formie środków specjalnych finansowana jest działalność produkcyjna lub usługowa wymagająca zaopatrzenia materiałowego oraz magazynowania wyrobów, surowców i innych materiałów, to normatywny stan środków obrotowych, o którym mowa w ust. 2, może być zwiększony dla tej działalności, nie więcej jednak niż o 50%.

4. Nie podlegają normowaniu środki obrotowe w tych rodzajach środków specjalnych, które w całości czerpią swoje dochody z dobrowolnych wpłat na określone cele gospodarcze lub społeczne, oraz w środkach specjalnych placówek oświatowych.

5. Jeżeli planowany stan środków obrotowych na początek roku łącznie z planowanymi przychodami przekracza kwotę planowanych rozchodów oraz normatywnego stanu środków obrotowych na koniec roku, różnicę uwzględnia się w planie jako wpłatę do budżetu z tytułu nadwyżek środków obrotowych.

§ 9. Dotacje z budżetu dla środków specjalnych mogą być planowane w zakresie i na zasadach określonych na podstawie art. 16 ust. 3 i 4 ustawy — Prawo budżetowe, a w 1991 r., do czasu określenia tego zakresu i zasad — zgodnie z zasadami określonymi w zarządzeniu Ministra Finansów z dnia 29 maja 1989 r. w sprawie środków specjalnych jednostek budżetowych (Monitor Polski Nr 19, poz. 128 i z 1990 r. Nr 41, poz. 320).

§ 10. 1. Jeżeli plan finansowy środków specjalnych przewiduje wpłatę do budżetu nadwyżki środków obrotowych (§ 8 ust. 5), dysponent dokonuje tej wpłaty zaliczkowo w wysokości planowanej wpłaty rocznej w terminie do dnia 20 grudnia.

2. W terminie 5 dni po przyjęciu sprawozdania finansowego dysponent środków specjalnych dokonuje wpłaty do budżetu różnicy między faktycznym a planowanym stanem środków obrotowych.

3. Przepis ust. 2 ma zastosowanie również do środków specjalnych, których plany finansowe nie przewidują wpłaty do budżetu.

4. Minister może zwolnić podległego dysponenta środków specjalnych z wpłat do budżetu nadwyżek środków obrotowych, jeżeli dochody tych środków specjalnych pochodzą w całości ze źródeł określonych w § 2 pkt 3, 7 i 8.

§ 11. Obsługa administracyjna oraz księgową środków specjalnych należy do obowiązków dysponenta.

§ 12. Przepisy dotyczące ministrów stosuje się również do innych dysponentów wyodrębnionych części budżetu państwa.

§ 13. Jednostki budżetowe gmin tworzące środki specjalne stosują zasady gospodarki finansowej określone w rozporządzeniu, z tym że:

- 1) przepisy dotyczące ministrów odnoszą się do zarządów gmin,
- 2) określenie „budżet państwa” lub „budżet” oznacza budżet gminy,
- 3) uprawnienia i obowiązki przypisane kierownikom jednostek budżetowych zarząd gminy może zastrzec dla siebie,
- 4) zarząd gminy może ustalić inne niż określone w § 8 do § 10 zasady planowania i rozliczania środków obrotowych.

§ 14. Traci moc zarządzenie Ministra Finansów z dnia 29 maja 1989 r. w sprawie środków specjalnych jednostek budżetowych (Monitor Polski Nr 19, poz. 128 i z 1990 r. Nr 41, poz. 320).

§ 15. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Finansów: w z. A. *Podsiadło*